

Locuinta Redactorului

Cancelaria Redactiunii

in
Strada Tragatorului (L5-
vassutas), Nr. 5.

Scrisorile nefrancoate nu se voru
primi decât numai de la corespun-
dintii regulari al „Federatiunii.”
Articlii tramai si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va est Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune :
Pre trei lune . . . 8 d. v. a
Pre esee lune . . . 6 " " "
Pre anulu intregu . 12 " " "

Pentru Roman'i :

pre a. intregu 30 Fr. = 30 Lei a
" 6 lune 16 " = 16 " "
" 3 " 8 " = 8 " "

Pentru insertiuni :

10 cr. de linia, si 30 cr. face'a tim-
brale pentru fiesce-care publica-
tiune separat. In loculu deschis
20 cr. de linia.

Unu esemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 30. dec. 1871/2.
11. ian.

Dupa una pauza de 16 zile, in 9. I. e. ca-
mer'a reprezentantilor Ungariei si rascepse
activitatea. In 9. I. e. se tienã adeca una siedin-
ta scurta, in carea presedintele comunica camerei
petitiunile incurse in timpul vacantiilor si de-
punerea mandatelor d'in partea mai multora
deputati, era in diu'a urmatoria s'a inceputu
continutarea desbaterii speciale a sup'ra bugetului
ministrului de cultu si instructiune publica, si,
precum audim, dupa votarea definitiva a acestui-
a, precum si dupa deliberarea modificarilor ca-
merei magnatilor facute la legea de venatu, in-
dustriaria si a colonistilor, va veni rondulu la
proiectele de legi despre recrutarea pentru anulu
curinte, despre armata a operatorilor tierci (hon-
ved), despre contributiunea de tabacu, despre
organizarea municipala a capitalei tierci si a fun-
dului regescu si, in fine, despre reformarea legii
electorale esistente. Cãtu despre acest'a d'in urma,
ea se marginesce numai la una novela integritoria
a legii electorale d'in an. 1848, care precizeza in
modu detaliatu procederea la alegeri, inse fara cã
sã correspunda dorintiei comune d'a unificã cen-
sulu electoralu, atãtu de differitu la noi, si d'a
introduce votisarea secreta. Despusetiunea cea mai
importanta a novellei d'in cestiune e ace'a, care a
dispune a prolunga reia periodulu
legelativu alu camerei reprezentantilor
de la treila cinciani. Unu matadoru
alu stangei extreme, deputatulu Majoros, se sen-
tiesce chiamatu a pasã cã unu Stuart Mill ungu-
rescu in facerulu emancipãrii fãcãtorulu, vãndu
de cugetu a presintã si elu camerei unu proiectu
de lege in privint'a acestei cestiuni — dupa dsa
— forte ardinte.

Proiectulu de adresa allu camerei deputa-
toru senatulu imp, este sub desbatere si, precum
se vede, va fi primitu fara schimbãri esentiale.
Cu tote cã proiectulu este forte seccu si numai
una simpla parafrase (recapitulare a punctelor) a
cuventulu de tron, partia guvernului trebuie
totu-si ca sã-lu applaude buccosou de sila, pentru
cã are una preferintia, care scopere, firesce pentru
acesta partia, tote scaderile adresei, adeca grosu-
lu votu de incredere ce se dã in ea ministeriu-
lu. Spre caracterisarea adresei nu lipsesce nici
umorea spinosa, asiã unii pentru natur'a ei pole-
mica o numira disputatiunea lui Herbst contra
Rieger. (Herbst este reportorul si proiectulu au
essãtu d'in penn'a lui.) A fara de acesta scadere
mai este si lips'a de generositate ce se imputa
proiectulu, apoi in fine inconvenientulu, cã in me-
sur'a in care adresa este pucinu generosa si mai
polemica decãtu insu-si programulu noulu mi-
nisteriu, in aceea-si proportiune dorintia pacii es-
presa la inchiarea adresei contrarietã forte cu
dialectic'a testulu intregu : „Ideea de statu austriac
cu si-afia spressiunea in unirea pacifica a popore-
loru,“ este frasa despre care vorbim si natural-
minte asiã este, asiã trebuie sã fia, dar' la acest'a
se cere liber'a vointia a toturoru partilor interes-
sate, acesta vointia inse nu se pote esscutã prin
guverne militari, d'allu de Auersperg, nu se pote
storos prin sretlicuri, violente, strembare de jude-
cata, persecutari de totu felulu si nu se pote es-
camotã prin frase rebulistiche si descantece, pre-
cum se face pre ambele maluri alle riului Lait'a.

In Franci'a s'a facutu alegerile suplementarie
si agitatiunea ce domniã inainte de alegeri si sub
totu decursulu lor, inca s'au alinatu. Ochii totu-
roru erau atientati a sup'ra Parisiloru, unde lupt'a
elect. curgeã intre celebrulu postu Victoru Ugo si
Vautrain; acestu d'in urma fũ alesu, cu tote cã
Radicalii padra strinsu disciplin'a. Resultatulu ale-
geriloru este : 8 republicani, 4 conservativi si nu-
mai 1 bonapartistu. Ex-dictatorulu Gambett'a avh
cellu mai mare succesu, ce a potutu sã aiba
vre-una data unu deputatu in calletoria sa electora-
le, pretotindenea fũ primitu cu entusiasmu si in-
socitu de nenumarata multime de republicani, cu-
vintele lui erau urmate de fragorose acclamatii
„Viedie Gambett'a, Viedie republic'a!“ — In co-

missiunea de instructiune majoritatea membriloru
este contraria proiectulu de lege allu ministrului
Simon, d'in care cauza acestu-a ar' fi gat'a a-si
cere demisiunea la intemprare candu proiectulu
seu nu ar' fi primitu nici in camera, ceea ce in-
tru adeveru ar' fi cu scaderea instructiunii pu-
bliche. — Guvernulu au datu ordene ca studentii
sã se deprindia in manuirea armelor si ministr.
de resbellu au pusu spre acestu scopu la despu-
setiunea scoleloru mare cuantitate de arme Chas-
sepot. Fia care licen capet a 150, era collegiele
cãte 100 arme de acestea. Guardistii nat. fusera
desarmati si in loculu lor acum se armedia stu-
dentii, curiosa purcedere.

Scirile d'in Petropole spunu, cã Summulu
Pontifice allu toturoru Catholiciloru si preapotentile
Tiaru allu toturoru Rusloru, cari multu timpu
stetese in relatiuni prea incordate, s'ar fi facutu
frati de cruce si cã s'ar fi intiellesu a sup'ra nu-
miriloru la vacantele scaune episcopesci d'in Po-
loni'a. Diariulu „Italia“ suatuesce pre Pap'a sã
dovedesca acellu-a-si spiretu de reconciliare si
facia cu guvernulu italianu.

Cestiunea calliloru ferate romane, carea pre-
ocupã si impleã cu temere si grige tota sufierea
romana, s'a terminatu. Ea s'a votatu de ambele
corpuri legelative ale Romaniei, asiã precum n'a
voitu o natiunea, in 7. ian. an. c. s'a sancționatu
de principele Carolu si s'a publicatu in Monitoriulu
officiale. Publicamulu mai la valle acesta lege nefas-
ta, pentru ca onor. nostri cetitori sã cunosca si
sã aprecieze pre deplinu dorerile fratiloru no-
stri de preste Carpati.

Intrebãri

cãtra dlu Stefanu Bittó, ministrulu justitiei.

I.

Pre ce motive si facutu a se denumi membrii
la tribunalulu de I. instantia in Bai-a-de-Crisiu :

1. Zomor Antal, care nu are alta calificatiune
de cãtu cã a fostu concipientu la tabl'a regesca In Pest'a,
si care nu scie nici vorbi nici scrie romanesce, limb'a popo-
rului si a tribunalulu de aici; si care nu este de aici,
si nici nu s'a cerutu a fi denumitu la tribunalulu de
aici ?

2. Gellei Kálmán, care inca nu are alta cali-
ficatiune de cãtu cã o fostu membru magistratulu d'in Abru-
du, si care asemene nu scie romanesce : nu este de aici, si
nici nu s'a cerutu a fi denumitu aici ?

3. Ionu Mezey-Campianu, care asse-
menea n'are alta calificatiune de cãtu cã a fostu asses-
soru in Turd'a, si care nu este de aici, si nu s'a cerutu a fi
denumitu aici ?

4. Solyom-Fekete Ferencz, care nu
este de aici, si putien scie romanesce ?

5. Kratzeg Gyula, care, de-af este de aici,
dar' nu scie romanesce, si stã sub cercetare criminala pen-
tru insielatiune si abusu de oficiu — ceea ce DTa, dle
ministru, bine sciai, fiindu-cã actele ti se subscernusera in-
nainta de denumire — ?

II.

D'in contra, pre ce motive n'ai facutu a se denumi
la acelu tribunalulu :

1. Ionu Cosieriu, care servece de la a. 1863.
si este (acum a fostu) assessoru la tribunalulu de la a. 1866.;
si are censur'a de advocatu in legile comuni si in cambi; si
scie romanesce, ungresce si germanesce; si este de aici,
cu familia; si s'a cerutu a fi denumitu aici —; si care a
primitu laudatoriu pentru diligintia si capabilitatea sa in
oficiu — ?

2. Sava Borha, care servece aici de la a. 1866.
si a fostu assessoru la tribunalulu si referentu la cartea fun-
duaria de la a. 1868; scie romanesce, ungresce si ger-
manesce; este de aici, si s'a declaratu a vol sã fia numitu
aici ?

3. Iosifu Crisanu, care servece aici parte
cã notariu la tribunalulu, parte cã subfiscalu, si in urma cã
assessoru la tribunalulu de la a. 1864. scie romanesce, ungu-
resce si germanesce; este de aici, si s'a cerutu a fi denu-
mitu aici ?

4. Ionu Francu, care servece aici de la a
1862., era de la a. 1864. a fostu neintreruptu protofiscalu
pre langa tribunalulu de aici; are censur'a de advocatu;
scie romanesce, ungresce, germanesce; este de aici cu fa-
milia, si s'a cerutu a fi denumitu aici ?

5. Georgiu Secula, care servece aici de la a.
1861, si in acestu restimpu pana asia-di a fostu parte no-
tariu, parte fiscalu, parte assessoru, parte substitutu pre-
siedinte alu tribunalulu; are censur'a de advocatu; scie
romanesce, ungresce si germanesce; este de aici cu fami-
lia, si s'a cerutu a fi denumitu aici ?

III.

Ce Te-a indemnatu dar', dle ministru, a aduce la
tribunalulu d'in Bai-a-de-Crisiu omeni, unii cu familia, d'in
tote partile tierci, d'in Pest'a, Oradea-Mare, Turd'a si A-
brudu; a-i aduce prestã voi'a lor, candu ei nu s'au cerutu
aici, si candu ei sunt mai putien calificati de cãtu cei de
aici? Era pre acei de aici, si cari s'au cerutu aici, a-i ig-
norã cu totul, si a-i lasã in capu de ierna, cu muieri cu
copii, fara pane, fara cassa, pre strade, in usiele amiciloru,
cari sunt siliti a nu-i lasã sã mora de fome ?

IV.

Ce Te-a indreptãtitu, dle ministru, a calcã atãtu de
flagrantu legea, art. IV. de la a. 1869., care la §. 4.
dã : „La implerea postariloru oficiali judecãtoresci se va
luã in speciale consideratiune, cã numirile la tribuna-
lele de prim'a instantia si la judetiele de cercu,
pre langa calificatiunile prescise in §§. 6. si 7., sã se faca,
dupa potintia, d'in insu-si sinulu jurisdictiunii
tribunalulu de prim'a instantia, si cu respectu la
individii de diferite nationalitati, locuitori in
cerculu tribunalulu respectivu, conformu dispo-
sitiuniloru legi de la a. 1868. art. 45. §. 27. ?

Er' acelu-a-si art. IV. de la a. 1869. la §. 6. despre
calificatiunile judecãtoriloru, punctu d. dãce : „Sã fia capabilu
a correspunde articolulu 44. de la a. 1868“; adeca sã scia
limb'a poporulu si a tribunalulu.

Ce Te-a indemnatu dar', dle ministru, a nu
observã aceste dispositiuni atãtu de clare si precise ale
legi ?

Esti rogatu, dle ministru, a-mi dá respunsu. La
d'in contra voi romanã in convingerea basata pana acum
pre opiniunea publica, cã egoismu, nepotismu, interesu
particulariu, cortesã la alegerile viitorie de deputati, te-a
predomnatu si condusu, si ai postpsu interessulu publicu
si interessulu justitiei, scopuriloru meschine de proseli-
tismu.

Unu membru
alu camerei deputatiloru.

Camer'a reprezentantiloru Ungariei.

Siedintia de la 9. ian., 1872.

Presedintele Paulu Somssich deschide siedintia la 11
ore a. m. D'in partea guvernulu sunt de facia ministrii :
Pauler, Tisza, Szlavy, Tóth si Bittó.

Presedintele anuncia mai multe petitiuni juredictiuna-
rie, intre cari un'a privitoria la infintierea unui tribunalu
in Siomcut'a-Mare, si alt'a la infintierea universitatii
in Clusiu. Se trecu la comisiunea petitiunaria. — Dupa
ace'a comunica, cã deputatii Alessandru Szalay, alesu
in cerculu Kormend, cottulu Vas, Fridericu Zweier, d'in
Sincu-Mare, si Carolu Leonhard, d'in Sabisiu, Trans-
silvani'a, si-au depusu mandatele. Ministeriulu de interne,
Vilh. Tóth, aduce la cunosciintia camerei, cã a numitu pre
deputatulu Radolfu Kubinyi, alesu in cerculu Rimase-
ciu, cottulu Iaurinu, de comite supremu in comitatulu He-
vesiu, cu care ocaziune si-depune mandatulu. — Se voru
publicã alegeri noue in cercurile respective.

Ministrulu-presiedinte Melchioru Lónya, alesu de-
putatu in cerculu Versietului, pune pre biuroulu camerei
litterele sale credentiunale. — Se trecu la comisiunea veri-
ficatoria.

Presedintele comunica apoi, cã terminulu legale de
30 zile, rezervatu pentru presintarea protestelor contra
alegerii deputatulu Michailu Pavelu, a espiratu, prin
urmare deputatulu d'in cestiune e verificatu definitiv. —
In fine presinta registrulu despre propunerile, interpellati-
uni si proiectele de legi ramase nedeliberate in lun'a espi-
rata si trecute in agendele lunei lui ianuariu. Sã fia tipari
si distribui.

Stefan Majoros interpelleza pre ministrul de comunicare in privinta intreruperii comunicatiunii pe calea ferata Alföld-Fiume.

Iosifu Madarasz interpelleza pre ministrul de Justitia daca e aplicatu a ordoná investigatiune rigurosa, rapede si impartiala, contr'a lui Ioanu Besze, presedintele tribunalului supremu financiaru d'in S.-A.-Ujbely, pentru corrumperile practicate de dumnealui cu ocaziunea alegerilor d'in urma d'in S.-A.-Ujbely.

Interpellatiunile se voru comunicá ministrilor concerninti.

La ordinea dilei ar' avé se urmeze continuarea debaterii asupr'a bugetului ministrului de cultu si instructiune publica, dar' la dorinta comuna a camerei se amena pre siedinti'a venitoria, si cu acest'a

Siedinti'a se inchiaia la 11³/₄ ore a. m.

Siedinti'a de la 10. ian., 1872.

Presedintele Paulu Somssich deschide siedinti'a la 10 ore a. m. D'intre ministri sunt presinti: Lónyay, Pauler si Szlávy.

Dupa verificarea procesului verbale alu siedintiei precedente, presedintele comunica, cá mai multi alegatori d'in cerculu Margitiei, cottulu Bihorului, petitiuneza pentru anularea alegerii deputatului Andreiu Zsigó. Petitiunea se trece la comisiunea 5. judiciaria.

Georgiu Stratimiroviciu, avendu in vedere unele dispuseliuni ale comandai militare d'in Timisiora, carea, influentiata de minoritatea germana d'in Panciov'a, a dechiaratu limb'a germana de limb'a oficiale in acea cetate, si a ordonatu alegerile magistratuale inainte de terminulu legalu, — adreseza ministrului de interne urmatori'a interpellatiune: a) cugeta dlu ministru a cassá dispusetiunile mentiunale ale comandai militare d'in Timisiora? b) ce dispusetiuni voiesce guvernulu a face in privinta limbei oficiali in confiniile militare? c) nu afla guvernulu cu scopu a dispune, cá provincializarea confiniilor militare se nu se efectua prin generali si oficeri, ci pria asemeni comissari reg., cari, pre langa cunoscenti'a impregiariloru si a lipseloru granitiei, cunoscu si legile tieriei si au o idee adeverata despre constitutionalismu? — Interpellatiunea se va comunicá ministrului concerninte.

Colom. Tóth interpelleza pre ministrul de interne, daca are de cugetu a presintá camerei unu proiectu de lege privitoriu la radicarea cetáti Baia la rangulu unei cetáti libere regesci.

Interpellatiunea se va comunicá ministrului concerninte.

Carolu P. Szathmáry presinta unu proiectu de resolutiune, dupa care camer'a va avé a esmitte una comisiune, carea se studieze starea collectiunilor tieriei si apoi se presinte inca in sesiunea presinte unu proiectu despre organizarea lor. — Proiectulu se va tipari si pertratá dupa deliberarea bugetului ministrului de cultu.

Adamu Lázár interpelleza pre presedintele camerei, daca are cunoscenti'a, cá deputatulu Franciscu Simonis n'a participatu lune intregu la siedintie, cu tote aceste inse elu si-a radica tu diurnele si banii de cortelu si in acestu tempu; daca deputatulu d'in cestiune a absentatu cu licentia presidentului si daca a observatu domni'a-sa paragrafulu

d'in regulamentulu camerei, dupa care deputatoru, cari absenteza de la sidintie fara concediu, nu li competu diurne?

Presedintele respunde, cá nu scie de candu e absinte Simonis, ci acest'a se va scf d'in diariulu pentru concedie; la totu casulu inse concediulu n'a potutu durá atát'a tempu, de-ora-ce oratorele n'are dreptulu d'a dá concediu mai pre lungu de cátu pre 14 dñic. Cátu despre radicarea diurneloru, oratorele dice, cá acest'a afacere e concediuta consciintei fie-carui deputatu, si spera, cá neci unu deputatu nu si-va radica diurnele, daca acele nu i competu.

Ministrulu-presedinte Lónyay presinta unu proiectu de resolutiune, dupa care camer'a va avé a esmitte una depu. regnicolara constatatoria d'in 15 membri, 10 d'in sinulu camerei reprezentantiloru si 5 d'in alu magnatiloru, carea se relateza cátu mai curundu, daca afa de acceptabilu planulu ministeriului, privitoriu la recuirea unei localitáti pentru ambele camere legelative. — Proiectulu se va tipari si pertratá dupa deliberarea bugetului ministrului de cultu.

Dupa aceea camer'a trece la ordinea dilei si continua debateria speciale asupr'a bugetului ministrului de cultu si instructiune publica.

Sub titlulu 1, administratiunea centrala, se voteza 254.484 fl.; titlulu 2 se voteza cu 395.084 fl.; titlu 3, inspectorii scolari, cu 232.740 fl. De asemenea se voteza si titlulu 4 si cu acest'a

Siedinti'a se inchiaia la 3 ore d. m.

LEGE

pentru

Reglementarea legii de la 17/29 iuliu 1871.

Art. 1. Concesiunea cáilor ferate accordata la 21/9. noemvre 1868, duciloru de Ujest si de Ratibor, contelui Lehndorf si Dr. Strussberg, fiindu resiliata, societatea actionariloru formata pre bas'a legii de la 17. iuliu 1871, va construi si terminá liniile ferate prevediute prin acea concessiune dupa conditiunile stipulate in articulele urmatorie:

Art. 2. Acest'a societate va intrá de la dat'a promulgárii prezentei legi in tote drepturile si indetoririle vechiloru concessionari, precum si in posesiunea toturoru linieloru acestui drumu de feru in constructiune, a toturoru constructiuniloru adate pre d'insulu, a intregului materialu miscatoriu si a toturoru materialeloru aprovizionate.

Ea ie asupr'a construirea, seversirea si exploatarea urmatorieloru linie:

- Romanu prin Tecuci la Galati, cu imbrasiamentulu de la Tecuci la Bãrladu;
- De la Barbosi prin Brail'a, Buzeu Ploiesci, Chitil'a la Pitesci si Bucuresci;
- De la Pitesci, Slatin'a, Craiov'a la Turnu-Severinu, Verciorov'a (frontiera);
- Junctiunea intre garele Filaretu si Tergu-Vestei la Bucuresci;
- Ramurile de la garele Galati si Brail'a la portu.

Art. 3. Tote lucrările terminate séu numai incepute de

cãtra consiliu de administratiune alu acestoru cái ferrate, conform art. 7. d'in legea de la 17 iuliu, se voru primi de societate, inapoiundu guvernului summele cheltuite pâna in momentul intrării societáti in posesiunea acestoru linie.

Art. 4. Societatea va seversí si pradá liniile prescise la art. 2, a, b, c, e, la 1 septemvre, éra junctiunea d'intre garele de la liter'a d, la 1 decemvre 1872; podurile si viaducele se potu construi provisoriu de lemnu, éra lucrările definitive de feru si pétra se voru terminá in termenul de trei anni de la promulgarea acestei legi.

Art. 5. Guvernulu va dá societáti actionariloru, la 1 ianariu 1872, una summa de 4.760.000 lei, precum si 4.760.000 lei la 1 iuliu acelu-si anu, tote aceste summe garantate in fondulu drumulu de feru.

Daca la 1 septemvre 1872, liniile de la art. 2, liter'a a, b si e voru fi terminate si primite, garanti'a de mai susu inestéza.

Daca societatea va terminá mai inainte de 1 septemvre liniile Romanu-Galati-Brail'a si Bucuresci si voru fi in stare a fi primite de guvernulu, atunci garanti'a pentru aceste linie va dá d'in diu'a primirii loru de cátra guvernulu.

Dobenda de 7¹/₂ % garantata de Statu atátu pentru liniile de la art. 4, liter'a a, b, d si e, precum si pentru acelea de la art. 6, nu se va plati de guvernulu de cátu d'in diu'a seversirii si primirii loru de cátra guvernulu.

Durata concessiunii va incepe de la 1 iuliu 1871.

Art. 6. Societatea va terminá constructiunea liniei Pitesci, Slatin'a, Craiov'a, Turnu-Severinu, Verciorov'a (frontiera), in termenul de 3 anni de la dat'a promulgárii prezentei legi.

Podurile si viaducele se potu construi provisoriu de lemnu, éra lucrările definitive de feru séu pétra se voru terminá in termenul de 6 anni de la promulgarea prezentei legi.

Art. 7. Podurile si viaducele provisorie si definitive, atátu acelea pentru sectiunea de la art. 6, cátu si acele prevediute la art. 4, se voru face d'in fondulu de constructiune.

Art. 8. Guvernulu garantéza, conformu concessiunii, una dobanda de 20,250 lei pre kilometru.

Art. 9. Dobendile pentru capitalulu reprezentatu de susu-dissele cái ferate (determinatu prin art. 11) se garantéza de cátra Statu si se voru trece in bugetulu annualu cá detoria a Statului, mai antáiu pentru liniile mentionate la art. 4 si in urma pentru acelea de la art. 6 indata dupa terminarea si primirea loru de cátra guvernulu.

Art. 10. Daca in termenulu prescisu de art. 6 nu se va seversí lini'a Pitesci, Slatin'a, Craiov'a, Turnu-Severinu, Verciorov'a (frontiera), séu daca in cursu de unu anu de la promulgarea acestei legi nu se voru incepe lucrările, guvernulu va poté concedá constructiunea ei la ori-care alta companie, fara nici unu dreptu de contestatiune d'in partea societáti. Differentia anualitáti ce ar' poté resultá in acestu casu d'in cifr'a totale, a se inscrie in bugetu pentru totu resoulu, se va plati in comptulu societáti, retienendu-se d'in anualitáti garantate pentru liniile de la art. 4.

Daca inse nici liniile de la art. 4 nu voru fi fostu terminate si primite la termenulu prevediutu in acelu articulu, atunci societatea va fi deposedata imediatu de cá

FOISIORIA

Datine si moravuri nationale.

DIEN LOCALI, GENII, SIERPII DE CASA.

„Si la nunte, la ingropári si la alte intemplári, sciute de dinsii, cinstescu prin versuri si cantári nesce dumnedieiri necunoscutu si dubluitoare a idoli daci.“

„Centemiru in Descriptio Moldaviae“ cap. I. part. ecl. si lit. p. 286.

II.

(Urmare*)

General'a credintia a celoru antici in Genii e unu faptu incontestabile si care — dupa câte aretaramu pâna aci — e departe de ori ce banuála.

Acést'a credintia se conserva intacta, pentru cá astadi ea este generale la poporulu nostru romanescu: credintia in Genii latini, represintati prin Sierpii de casa.

Constataramu asemenea diferitele clase de Genii dupa Erodotu, adoratiunea lorú cá diei ai fie-carui locu, presiedindu la sacrificie si represintandu vointia divinitáti, si indicaramu locuintia si sanctiunea adorárilorú cá fortie sacre.

Ce'a ce mai remane de constatatú acum nu este dificile de espusu, ci anevoia de tratatu prin vastitatea subiectului.

Nu este dificile de espusu: stramosii nostri, gratia nobilei si maretiei lorú sollicitudinii pre terenulu conservárii datineloru, moravuriloru si credintieloru nationale, au facutu

*) Vedi Nr.ii 130 si 131 ai „Federat.“

cá „Sierpii de casa“ se fia una credintia necontestata la Romani: — nu este dificile de espusu!

Este anevoia de tratatu prin vastitatea sa acestu subiectu.

Si in adeveru, cestiunea e vasta, cá-ci cine nu scie cátu de felurite ¹⁾, cátu de minunate si de cátu interesu nu sunt datinele nostre romanesci? Cine nu scie cá — de la cantulu doiosu, ce mam'a romana canta iubitelu ei copilasiu langa leaganu, de la modululu d'a traí, d'a tiené cá santa ver'a focului, d'a créde in felu de felu de eresuri, de la doinele de iubire séu de jele, si pâna la cele mai admirabile si adeverate ode populare, cari inspira séu entusiasmulu séu patriotismulu, séu alte inalte idei, pâna la cantecele de meza ale lautariloru, pâna la modululu d'a seversí casatori'a — acest'a institutiune prin care se pote asecurá si contribuí la radicarea si marirea unei natiuni modululu d'a ingropá mortii si a li conservá memori'a, modululu, cu unu cuventu, alu intregi nostre vietuiri — cine nu scie cá, de la un'a pâna la cea-lalta, cá de la gingasi'a viorea de pre campia pâna la stejarulu maiestosu d'in crescatulu muntelui, noi gasimu in poporulu nostru romanescu aceea ce nu gasimu la nici unu altulu, gasimu in stare buna una nobile si generosa mostenire lasata de acum câte-va mii de ani de la strabuni, una mostenire, — unu tesauru lasatu de nisce strabuni, — nisce lei falnici — cari — lasandu-ni-o, ni-au transmisu si talismanulu d'a o conservá: anim'a; gasimu unu profumu, care nu e nici de cum profumulu celu stricatu alu floriloru altoite, ci unu profumu de adeverata suavitate: clasicitate; gasimu, intr'unu cuventu, gasimu cá limba, datine, usantie, jocuri, cantece, balade, basme si credintie ni sunt proprii, ni sunt romanesci.

Oh!.. de ce nu potu face pre totu Romanulu se fia aduncu convinsu de acest'a, se tiena la aceste moravuri, la

¹⁾ Cantemir. „descrierea Moldovei.“

romanitatea sa, adeca la totu ce e mai scumpu si mai sacru, si atunci... atunci fia-care ar' senti de cáta suprema importantia e studiarea si conservarea datineloru nationale.

Este vastu acestu subiectu, cá-ci imensu este si numerulu autoriloru ce se ocupa de ardoratiunea Geniiloru, si incalculabile modululu in care credintia in ei este represintata la poporu.

De ace'a nu-mi propunu mai multu de cátu a relevá una parte d'intr'insa, carei-a me voui silí a-i face unu schitiare celu putienu, mai multu séu mai putienu valorósa, mai multu séu mai patieniu interesanta.

Sé constatámu marele numeru alu Geniiloru la cei antici.

Una multime de documinte si de-testuri ale diferitiloru scriitori antici probéza acest'a.

Acestu numeru este incalculabile, infinitu, cá-ci fia-care localitate, fia-care satu, fia-care familia, fia-care casa séu cladire, fia-care omu si-are Geniulu seu tutelaru, divinitatea speciale, sub a carei protectiune erá:

„Genium esse putarunt uniuscujusque loci.“

cum dice Festus ²⁾ renumitulu gramaticu si escriptoru d'in evulu mediu, séu cum si mai claru se pronuncia Servius:

„Genium dicebant antiqui naturalem deum uniuscujusque loci.“ ³⁾

Numerulu celu mare alu Geniiloru inse la probéza si

²⁾ Festus. Lexicon, vox Genii.

³⁾ Servius „Georg.“ Lib. I. „Anticii dtceau, cá Geniul este dieulu firescu alu fie-carui locu.“

Discursul dlui Nicolau Ionescu

pronunțiatu în ședința de la 17. dec. a camerei Românei, în chestiunea căilor ferate.

(Fine.) *

Să intru în chestiune.

Ce este convențiunea de adi? Totu cea de asta v.era. Nimicu securu: abie alalta-ieri ni-ati spusu că s'au constițuitu. Si ce d'eu ministrii? D. Cretulescu vine și d'ice că respunde d'loru Bonakis și Venturas. Dar' in ministeriu nu gasimu unu Movroghenis, unu Katarghis? Vreti să d'iceti că opozițiunea e compusa d'in Greci, și numai d-vostra sunteti curati Romani. Nu sunt și acesti-a Romani candu ve combatu? Ei n'au luptatu pentru țiera, fia Greci, fia Bulgari? De g'eb'a vulturulu nostru porta crucea? Nu se trece dulce amice, nu se trece!! (ilaritate, riseta.) Cum se constițuira asiē de inte detentorii? Cum se strinsera obligatiunile 42 milioane numai de cătu? Spuneti curatu că ele erau adunate gat'a și că acum le-au scosu la maidanu. Asiē dar' totu Strousberg este Bleichröder. Sē imprumtu și eu inse una radia de la sorele elocintiei ministeriale, care a sustienutu caus'a detentoriloru, pentru că eu sē sustienu dreptate legea d'in 17 Iuliu. Ce'a ce adi invoca detentorii că dreptu recunoscutu, este datu prin legea de la 5 (17) Iuliu. Insuși raportorele constata acēst'a. Amu creatu detentoriloru unu dreptu pre care, dupa concessiune, nu-lu areau. Dumnedieu ni-o ierte: amu vrutu sē fimu curati in constițintia.

In ori-ce drumu de feru sunt doue fase: de obligatiunari și concesionari. Daca acesti creditori trecundu d'in prim'a in a dou'a fasa, credu că se substitue lui Strousberg astu-felu cum ni spunu, se insiēla. Strousberg, inainte de resiliare, oferă avantajie mai bune: oferă sē platēca elu cuponulu. Acum detentorii acesti-a ni ceru clause și mai onerose, ni ceru mai multu de cătu Strousberg. Că sē substituim acum lui Strousberg unu altu Strousberg mai reu, acēst'a este imposibile. Aci sta chestiunea: n'o mai complicati cu chestiuni politice și ministeriale.

Nu incapē nici una complicare, că-ci ori ce chestiune ministeriale va intardă rezolvērea afacerii. Datu-ne-amu noi sēm'a despre drumurile de feru? In tote părțile, afara de lini'a București-Ploiești-Brail'a, nu existu poduri, comunicatiunea e interupta, totulu e reu. Si chiaru acēsta linia, facuta pre locu siesu, se pote ea numi linia ferata? E una incercare, care proba cătu de prosta este constructiunea! Vreti dar' s'avemu una bațu-jocura de drumu de feru, pentru care vreti sē robim țiera? Si ni mai d'iceti că profităm! De ce sē profităm? Si apoi sicanele ce ne-amu atrasu de la vecini? Rusi'a a motivatu not'a cea pentru denunciarea tratatulu de la Parisu, pre motivulu că avemu drumuri de feru, strategia incompatibile cu pozițiunea acesti țiere.

D. Ionescu, fiindu obositu, cere a se suspinde ședința pentru câte-va minute. — Ședința se suspinde pentru 1—6 minute.

D. N. Ionescu continua. Amu avutu motivu a nu luă in considerare convențiunea guvernului, că-ci nu vremu sē ne contradicem cu atâtea voturi. De acē'a am d'isu că

*) Vedi Nr. trecutulu alu „Fed.”

protectrice, in cătu mai cu inlesnire ai poté gasi unu diēu de cătu unu omu!

Filosofii platonici stabilescu și ei, că numerulu Geniiloru este forte mare.

Dar' pre langa autorii d'in diferite epoche, sunt chiaru inscriptiuni monumentale, cari vinu, că marturie d'in cele mai temeinice, sē ne convinga pre deplinu că in adeveru fia-care locu si-aveă Geniulu seu.

Astu-felu este acēsta inscriptiune forte antica, facuta in onorea Geniului locului — cum d'ice insa-si inscriptiunea — d'in timpulu lui Ceciliu Secundulu, proconsulele Galiei Transalpine, si in care cuvintele de Genio loci sunt distinctive:

I. O. M.—I—GENIO LOCI.
HUIJUS. Q. CAECILI.
US. SECUNDUS.
LEG. C. SERENI.
PROGOS. GALLIAE.
TRANSALPINAЕ.
V. S. L. M.

Adoratiunea, de care Genii eran incongiurati in religiunea pagana, este d'in cele mai mari, graț'a sanctiunii acēstei adoratiuni, despre care am vorbitu in prim'a parte a acēstui studiu.

Si explicatiunea acēstei adorări a Geniiloru si Eroiloru la antici o potēmu explică forte naturale, prin recunosciati'a poporulu cătra fiintiele superioare.

Acēsta recunosciinta i-a condusu sē adore o suma de divinități propice acelor-a d'intre d'insii, cari, presiedindu la destinările lor, credeau că i scapa de cutare pericolu, că li acorda cutare prosperitate.

Asiē in anticitate, asiē si in evulu de midilocu.

*) Traité de l'opinion, tom. VI., tab. de mat. p. 443.

suntēmu conservatori. Nu vremu sē se d'ica că acē-si camera se contradice merēu. Aduțeti-ve aminte de motiunea d-lui Al. Florescu de ordine de d'i, in care se d'iceă, că noi vremu sē fimu onesti, leali. Insa-si majoritatea delegatiloru, prin raportu, d'ice că „Romani'a vrē sē remana cu buna credintia și lealitate in lege. Daca detentorii voru sē fia si ei asemenea, se subserie proiectulu ce guvernulu va elaboră.” N'asceptăm de la detentori b u n a - v o i n t i a , c i b u n a c r e d i n t i a .

Pentru că nu vremu a dá actionariloru noue drepturi, pre cari nu le aveau concesionarii primitivi, pentru acē'a nu potēmu luă in considerare convențiunea guvernului. Si chiaru detentorii au interesu d'a nu fi exploatati de una noua compania de bancheri, cum a fostu exploatati de cea respresentata prin Strousberg.

Dar' se va d'ice: cum ne vomu intielege cu ei? Respondem: dar' cum ne vomu poté intielege cu una compania straina? De acē'a, neluandu in considerare proiectulu guvernului, me rogu sē aprobatu propunērea minorității, pre care o vomu discută, completă și mantienē in legea de la Iuliu. Unde in concessiunea primitiva se d'iceă că căile noastre ferate trebuiescu a fi construite că „căile de prim'a ordine”, adi se presinta unu nou caietu de insarcinări.

N. Cretulescu, ministru: Nu se d'ice „de prim'a ordine.”

D. Ionescu. Se d'iceă „că in Prusi'a” și „dupa convențiunea de la Dresd'a.” Acēst'a e totu un'a cu aprobarea unei noue convențiuni, cu unu nou caietu de insarcinări? Nu potēmu dar' luă in considerare proiectulu guvernului, că-ci nu vremu sē derogăm de la bun'a credintia. Principiulu una-data inlaturatu, aplicatiunea va fi si mai rea de cătu sub Strousberg. La aplicatiune am inchisu ochii, cu una orba buna credintia, si acēst'a e eroarea noastra că amu avutu pre multa credintia. Si adi nu ne mai amenintati, că-ci insu si Bismarck ve desminte: Bismarck, cu politic'a nu va pune arma'ta si marin'a sa in servitiu omeniloru neonesti.

Voiti sē dăm cătu de multa că sē desbagubim pre adeveratii detentori? Dăm, că-ci nu vremu că si ei si noi sē fia speculati de intermediari că Bleichröder. Nu vremu sē ni calcăm cuventulu, dreptulu Statulu romanu. Nu vremu sē resturnăm ministeriulu, ci sē-lu vedem standu la locu, că sē probeze că in animele loru existu interesu pentru Romani'a.

Am ascultatu țier'a dupa iuliu si ea ni-a aprobatu. Am cititu not'a d-lui Costa-Foru in acēsta privintia si ne-amu convinsu, că e unu „advocatu-oratoru” că-ci aci vorbise intr'unu felu si in nota vorbiă altu-felu. Vreti sē ne intimidati cu apelulu la țiera? Vati insielatu. Noi d'orim sē mergem inaintea alegitoriloru sē li spunem că ne-amu facutu detori'a.

Si apoi cum vreti sē vi luamu in considerare proiectulu. Acesti 8 bancheri nu sunt nici chiaru constructori. Strousberg aveă celu putienu garantie morale, că-ci eră „regele drumurilor de feru.” Cine e adi „regele” acelu-a? D. Johan Fromm? Nu luăm dar' in considerare proiectulu si rogăm majoritatea, chiaru pre delegati, mai toti fosti ministri, d'a se unu cu noi, d'a nu face chestiune ministeriale si d'a aprobă propunērea minorității? Nu ne-amu saturatu cu concesionarii vechi? (aplause)

Dar' pre langa caracteru-i comerciale si strategicu, chestiunea are si altu interesu. Adi dăm drumurile unoru

Precum eroii vechiulu paganismu erau adorati, că Perseu, Hercule, Teseu, etc., asemenea veduram d'andu-se denumirea de Genii ai natiuniloru eroiloru cari se distinsera prin faptele loru resbelnice, si d. Faure afirma că, in ce'a ce privesce Franci'a, Ioan'a d'Arc si Carolu Martellu fure cu dreptu cuventu adorati că Genii tutelari ai acēstei țiere.

Fia-care natiune si-are cu modulu acēstu-a Genii sei, adorati de vulgu, nemuriti prin traditiune si priviti că ideale, la cari espiratiunile nationale tindu fără incetare. D'aci si representatiunea Geniului bunu facutu sub figur'a unui june, încoronatu cu flori si tienendu in bracie cornulu abundantiei, pre candu Geniulu celu reu — si acēsti-a sunt tradatori, perirea natiuniloru — sub form'a unui betranu, care tiene in mana una bufnitua, semnulu eternei cobe.

Si adoratiunea Geniiloru la antici nu se limită numai in atātu, că ei erau protectorii fia-carei localități: ea eră multu mai mare, că-ci primele rogatiuni si invocări la sacrificie erau adresate Geniiloru locali, cari, că intermediatori, sē faca pre diei a prim' sacrificiele oferite.

Astu-felu Calfurniu (1), vorbindu despre sacrificiele si adoratiunea ce se dá Geniiloru in asemenea ocașuni solemne, d'ice:

„..... Tu fă focu pe brasa verde

Si invoca Geniulu locului, pe Faunu si pe Lari,
Oferindu-li grău saratu (pane).”

Éta cătu de departe gasimu originea ofertelor religiose, consacrate si de religiunea crestina!.. Salso farra, adēca panea, ce se oferă Geniiloru, Fauniloru si Lariloru, ce pote fi altu, de cătu prescurele noastre de adi, unu altu soi de Colindetie, oferite cutarui seu cutarui santu?

G. D e m. T e o d o r e s c u .

(Va urmă.)

tra guvernulu d'in posesiunea acēstei linie si nu va avē altu dreptu de cătu sē primesca de la Statu, prin plata de annuități, valoarea lucrărilor severisite și constatate printr'una commissiune de patru experti, admisa de ambele părți; doi experti se voru numi de societate și doi de guvernulu romanu. Acesti patru experti, inainte de a proceda la ori-ce alta lucrare, voru alege unu alu cincilea expertu.

La casu de neintielegere a supr'a allegerii acēstei-a, presiedintele curții de Cassatiune numesce pre acēstu alu cincilea expertu.

Resultatulu acēstei expertise este definitivu.

D'in valoarea lucrărilor se va deduce mai antātu summa de 9,520,000 lei avansata prin art. 6, si restulu se va platī prin annuități cu 7½% dobenda.

Nu mai casurile de fortia majora se potē invocă pentru intardiări, la termenele prevēdute la art. 4 și 6, cari se voru apreciă si decide de cătra tribunalulu de arbitri, prevēdutu in concessiunea primitiva la art. 27.

Art. 11. Societatea este detoria a convertiți immediețulu ia actiunari obligatiuniloru depuse până acum in summa de 200,791,125 lei. Ea va fi asemenea in dreptu a convertiți in actiuni restulu obligatiuniloru in circulatiune cari nu se afu inca depuse, până la summa intrega de 245,160,000 lei, emissa de vechii concesionari.

Daca posesorii obligatiuniloru nedepuse inca, ar' refusă sē adhere la cele prescise de art. 4. d'in legea de la 17. (29.) iuliu, societatea va fi tienuta a-i indemnisi conformu art. 6 d'in legea citata mai susu.

Societatea are dreptulu a emite, in risculu si pericolulu seu, actiuni si priorități supplementarie pentru cheltuețele necesarie la constructiunea căilor ferate Pitēsci, Verciorov'a (frontiera), junctiunea intre garele de la București și la deseverisita terminare și reparatiunea linielor specificate la art. 4.

In nici unu casu garanția Statulu stipulata pentru totalitatea linielor aretate la art. 4. și 6, si care se urca la 18,609,750 lei, correspunditorie la 919 chilometre lungime totale si definitiva de la Romanu la Verciorov'a (frontiera) și ramurile, nu va poté trece preste acēsta cifra, ori-care ar' fi cheltuețele sub ori ce denumire, emisiunea actiuniloru si a prioritățiloru supplementarie nepotēndu-se face in sarcina Statulu.

Societatea va avē inse facultatea pentru conversiunea in actiuni a obligatiuniloru emise de vechii concesionari, precum și pentru emisiunea actiuniloru si a prioritățiloru supplementarie sē repartiesca summa de 18,609,750 lei, mentionata la aliniatulu precedentu, asup'a summei totale a capitalulu reprezentatu in actiuni, in nemarea conversiunii si a emisiunii supplementarie.

Amortismentulu capitalulu supplementariu ce societatea va emite in virtutea acēstui articulu va remanē inse cu totulu in sarcina sa, fondulu de amortismentu prevēdutu de art. 17. d'in vechi'a concessiune nepotēndu privi de cătu a supr'a summei de 248,130,000 lei, correspunditorie cu lungimea treianghiului resou de 919 chilometra.

Fondulu de reserva si de amortismentu pentru capitalulu de 247,130,000 lei se va constitui indata ce veniturile brute o voru permite, conformu art. 17 d'in vechi'a concessiune.

(Finea va urmă.)

mai bine Prudentiu, scriitoru eclesiasticu, care cu una vehemintia si una ardore inspirata combatēa dogmele, credințele si divinitățile pagane, pre ale caroru ruine se puneau fundamentalele noui religii. Elu intreba cu impetuositate:

„Quamquam cur Genium Romae mihi fingitis unum,
Cum portis, domibus, thermis, stabulis soleatis
Adsignare suos Genios?.....”

adēca:

„Ore pentru ce mi-aretati că Rom'a n'are de cătu unu singuru Geniu, pre candu obiciunții a dá fia-carei porti, fia-carei case, fia-carei bai, fia-carui staulu căte unu Geniu alu lor?”

Esiodu afirma, că sunt asiē de numerosi, in cătu e silitu a se servi, cum am mai spusu, de expresiunea: „precurgu ori-ce parte de locu.”

Nu numai atātu inse.

In epoc'a mai apropiata a latinității, atunci candu filosofii sceptici incepeă sē se importe d'in Greci'a, sē se propage si sē prinda radecine la Romani, in capitala si in centrurile mari de civilizatiune ale lumii, candu doctrina religioasa pagana lasă sē i se veda părțile putienu solide, candu eră nevoita sē cedeze ratiunementulu rigidu alu stoiciloru, candu, in fine, multimea infinita de diei deveniă risibile si procură satiriciloru si comedianiloru materie pentru ridiculizare, éta ce sarcasme pline de spiritu aveă ocașune sē imparta Petroniu:

„Nostra regio tam pre sentibus plena est numinibus, ut facilius possis Deum quam hominem invenire!”

„Tienutulu nostru atātu de multa e plinu de divinități

*) Prudentius, lib. II. „adversus Symmachum” apud coment. Lycophronis p. 105.

*) Hesiodi libro I.

*) Petronius cit. apud. Lycophronem, ibidem.

principii germani, nu mai suntemu în relații cu lumea civilizată prin comerț onest, ci în mână unora bancheri speculanți. Așdă dar' vremu că detentorii să se convingă, că cu ei suntemu și vremu să fimu justii, Jarnici. Fia și ei cu buna credință și tote dificultățile disparu. N'avem motivu că se ni contradicem. Si me întrebă: ce motivu esiste, că una compania de bancheri să potă miscă întregă diplomația? Ce interesu joca aci? D. Stratu ni spune, că Prusia nu primesce de cătu convenținea Bleichröder. Ore diplomația nu se înșia? ore asta-vea nu ni se diceă că poteriile ne amenință, că diplomația a reclamată? Ce eră? Insistenția totu numai d'în partea Prusiei.

Ve temeti de conferinție? Au nu prin conferinție ne-amu cascigatu tote drepturile de adi? nu vedeti-că lasati a se întielege că aveti ce-va pre consciința, de ore ce nu doriti conferinția? Prusia ne crede detoria a-si protege supusii. Dacă nu ne supunem noi ceru revisiunea tratatului de la 1856! ni se dice. Dar' acest'a n'ar' poté-o, că-ci imperiulu germanu s'a facutu dupa acelu tratatu, și apoi de ace'a amu luatu pre M. Sa d'în famili'a regale, că se apere interesele țierei. Si d-lu ministru de resbelu ni a spus în siediția secreta, că în casu de resbelu Domnulu va fi în capulu țierei. Dacă mi-a placutu vre-una data principele prusianu, e în asemenea cestiune.

Iepurenu. E Domnu constituționale.

Ionescu. Dar' d-vostra de la tribuna cum cutezati a spune, că Domnulu vi-a pus în gura cuvinte, că de mesagiulu d-vostru, că ministru, nu sunteți respundietori. (Certe si intreruperi între drépt'a și stang'a).

D. Primu-ministru. Nu puneti în joca pre M. Sa. Noi suntemu aci: vorbiti cu noi. Totu-de-un'a Domnulu și guvernulu va fi cu țiera.

D. Ionescu continua. Nu întielegu întieru perea primului ministru. Eu nu prin alușini mi-asi esprime sentiemițele mele anti-dinastice. Nu alergu la acésta arma, ci voi ni se declară că n'avem să ne temem de nimicu, nici chiaru la conferinția, că-ci amu încredere că nu se va dá locu la discușuni privitorie la existinția noastră naționale. În aceste momente solemne, ministrii să nu se despartă de camera, de maioritaea și minoritaea ei. Dacă facem o pozițiune, ea este legale și constituționale. Nu ne amenințati cu diplomația. Primiti soluțiunea cea buna, că se nu fiti siliti a ve desdice. Antecedente aveti: totu ce s'a facutu afara d'în calea legale ne-a adusu la reu. Nu disprețuiti. În momentulu candu unu corpu legiuitoriu e disprețuitu, atunci nu mai e libertate de opinii și de deliberări. Imitati chiaru pre Thiers în acest'a, pre Thiers care traiesce cu una adunare ce de sicuru nu i place. În locu să ne combateti, veniti să ne insultati, să ne improscati cu expresiunile cele mai nedemne. Uniti-ve cu Adunarea, că-ci ea vi-a datu esemplu că nu vré să faca acte displacute nici M. Sale, nici imperatulu Germaniei. Terminandu, d-sa repeta, că guvernulu, cu cestiunea ministeriale, întârdia soluțiunea. Noi minoritaea, înlaturandu tote consideratiunile, consideram cestiunea financiară și strategică: dorim dar' să ministriulu să discute cu noi calmu, mautienendu legea le la 5 (17) iuliu, înferandu pre cei ce au aplicatu reu concesiunea (aplause).

VARIETATI.

** (D'în Chioru.) Cont. Aless. Teleki a adressatu armatori'a epistola v. capitanului Chiorului: De v. cap. Este în contr'a principiului și a convicțiunei mele, că în unu statu să fia și cetățienii sufferitori, pentru ace'a te rogu, a sterge numele meu d'în cartea de aură virililoru. Remanu, etc. c. A. T., tributariulu celu mai mare alu Chiorului. — Se vede, că la unii d'în cei mulți, cam anevioia se prefaca angela în apa.

** (Lupta în alta.) Consululu turcescu d'în Russi'a la una venitoria ranindu pre unu ursu, acestu-a i-a ruptu carnea de pre facă și picioru; îndaru a scosu consululu pumnalulu aperiandu-se cu acelu-a, totu-si n'a potutu scapă, până nu l'a mautuitu servitoriulu seu de bidigani'a ruseșca, ascernendu-o prin unu plumbu la pamentu.

* (Prè multu, e prè multu.) Canele ne mai potendu trage caruța unui neguțiatoriu de legume, acestu-a lu-batū atātu-a, în cătu canele saturandu-se de paciinția i-a saritu tiranului în facia și la dilaceratu în modu ingrozitoriu; numai cu mare truda s'a potutu scutură de pedeps'a sa.

* (Unu telegramu d'în Francia) comunica, că în 7. I. c. a avutu locu una manifestațiune mare în memori'a aceluor soldati francesi, cari au moritu acolo în tempulu internării. 6000 persone cu una bande musicala și cu una flamura tricolora, învelita în velu negru de gele, luara parte la consacrarea monumentalui d'în cimitirulu d'în Montois. Mai mulți oratori accentuara în modu insufletitoriu eroismulu nefericitiloru soldati și garde mobile.

** (Summariu.) „Federatiunea” de pre annulu

1871 a contienutu de pre terenulu literariu în „Foisior'a” sa, afara de vorbirile dietali a unora deputati romani naționali, de celle-a alle lui Gambetta, Trochu, Hohenwarth; afara de statutele mai multoru societăți, de sinode, și circularie, înca aceste originale: 1. Romanii și constituțiunile Transilvaniei de Dr. I. Hodosiu, continuata în 18 nri; 2. Economicu de Chitiu, în estu-anu continuata înca în 11 nri. 3. Panoram'a la anulu nou, de Alessi; 4. Visulu lui Napoleonu III. 5. Serbarea annului nou în Vien'a. 6. Despre scolele poporale și necesitatea lor, de I. Alutanu. 7. Scolastec, de B. Petri. 8. Istoricultu scolei romane d'în Lapusiulu ung. de T. Rosiu. 9. Notitie literarie, de Alessi. 10. Despre advocati. 11. Siedinti'a lunaria Kisfaludiana. 12. „Domnulu a d'fusi s'a facutu, continuata în 4. nri; 13. Urme romane pre valea Renului, de V. Rusu. 14. Siedinti'a publica d'în Beiusin; 15. Reportulu „de bello pallio,” de Odobescu; 16. Memorandu în caus'a revisiunii legii electorale d'în Ardelu; Prezentarea manual. de geogr. și deductiunile interesante alle numiriloru: Bihoru, Selagiu, Ardélu, Crisiu, de I. Silviu Selagiannu. 18. Actele Academiei romane d'în Bucuresci. 19. Adunarea Asociatiunei transilvane, și alte multe de colore mai politica. Versiuni: 1. Derimarea columbei Vendome. 2. Chateaubriand. 3. Armand Barbes. 4. Prelegerile lui Dr. Dejardins. Reproduceri d'în foile Romaniei: 1. Orientulu la ordinea d'ilei de Maniu. 2. Miscarea d'în 1821. 3. Georgiu Lazaru de Poenariu. 4. Congressulu pressei romane. 5. Civilizațiunea și educațiunea. 6. Antropologia. 7. Archeologia. 8. Benturile spiritaose. 9. Higien'a perului. 10. Revist'a scientifica. 11. Cestiunea Orientului. 12. Datini și moravuri naționale. 13. Cercetări asupr'a asiedieminteloru naționale.

** (Societatea academica) „Romania Jună” d'în Vien'a va serbă și estu-timpu ajunulu anului nou 1872. în 31. decemvre 1871. st. v. la 7 ore ser'a în „otelulu Victoria”, Wieden, Strad'a Favoritiloru.

* (Insielatoriulu Bogathi.) Nu scimu cui i au plesnitu prin capu, și pentru ce? d'a face capre mai pre tote Redacțiunile diuarielor ostrunguresci, prin armatori'a scire electrica „Brasieu, 8 Ian. Bogathi, ajutante allu ex-principelui Cus'a, fu prinsu aici la recușițiunea guvernului romanescu. Acestu zel allu guvernului ungurescu facia de ministru presedinte d'în Bucuresci, D. Caturgiu, se pare straordenariu. Bogathi e suppusu turcescu. — D'în ominoș'a luna a lui Aprile an. tr. Brasieulu suprinde mai adese ori lumea cu pacalitare, dar' ca ast'a ba! Minciuna e! că Bogathi ar' fi fostu ajutantele principelui Cus'a, minciuna e! că ar' fi suppusu turcescu, minciuna are să fia negresitu și afirmatiunea a trei-a. Dar' cine este acestu Bogathi? Este unu clarlatanu raffinat și nerusinat, care si-facuse meseria insiellatur'a, este, — că-ci au fostu, — spionulu guvernului magiaru, și a nume allu lui Andrassi, de la care au primitu remuneratiuni grasse, precum d. e. acū-su doi anni în Aradu au primitu 200 fl. într'una epistola sigillata cu sigillulu presidiului ministeriale, (M. k. ministeri Elnökség.) și acesta epistola raterise d'în întemplantu la casa unui romanu, carui-a apoi i se deschisera ochii a supr'a misterioșei existinție și subsistinție a strangariului ce joca rolulu de ultr'a romanu și escamotatoriu de bani, că-ci eră dibaciulu pana a scote și vitiellulu d'în vaca. Acestu omu depravatu și existinția adevratu catilinaria se ivise în Pest'a la an. 1866 și petrecu lungu timpu aici traindu d'în insiellatiuni și simbr'i'a spionagiului. Mai mulți romani au fostu vitiima insiellatiunii lui. I-a successu a insiellă și pre unu episcopu rom. cu specios'a minciuna, că d'insulu face pre missionariulu în Turci'a, primi unu ajutoriu ce unu bietu studentu sarmanu cu anevio ar' poté obtiené de la Ssa. După ce esplotase aici binisioru terrenulu, se duse la Rom'a, unde recumendatu fiindu Cardinalulu Barnabo, dupa ce, pote, în urmarea acestei impregiurări favorabile, face unu nou actu de insiellatiune, fu cercat de agentii politiei, dar' acapă fiindu că avuse precauțiunea d'a o luă de tempuriu la sanetos'a. Mai tardu, Bogathi reaparū și d'atunci cutrieră mai alesu partile țierei locuite de Romani. — Se vede că aici eră misiunea lui cea secreta. — Bogathi portă unu felu de uniforma ostasiesca, cam asemenea uniformei venatoriloru d'în Romani'a, dar' nasturii, chepiulu și alte semne eră false, precum falsu eră și rangulu de majoru ce si-dadu ellu. Cum-că au potutu ambli nesuperatu printre Romani ca officieriu d'în Romani'a și că a potutu face atâtea insiellatiuni nepersecutate de politi'a magiara, nu se pote aplică altmintrea decâtu că a statu în simbr'i'a guvernului magiaru în calitate de iscoditoriu allu Rloru; dovada epistol'a cu simbr'i'a lui Iud'a, de la Cai'a Andrassi. Dacă bostanulu s'a confundatu totu-si! în urma, apoi trebuie că slug'a cellu necredinciosu va fi insiellatu și pre stapanu-sen. Nu scimu dacă acestu misiellu este mai misiellu, seau cellu ce s'a potutu serv de unu atare misiellu.

(Multumita publica) Sinodulu parocialu gr. orient. d'în comun'a Nadabu, indemnatu de sentiulu recunoscinței sale multumitóre si-tiene de sacra detorința a descoperi cea mai cordiala spressiune de multumita publi ca P. St. Domnu binefacutoriulu M. B. Stanescu, Advocatu și deputatu dietalu, pentru ajutoriulu de 25 fl. v. a., cu carea suma considerabile a binevoitu a marf fun-

dulu scolare gr. orient. d'în comun'a Nadabu degiă esistandu.

Nadabu, 8. ianuaru 1872.

Ionu Dobosiu,
not. sinod. paroc.

(Bibliografia.) „Dictionariu topograficu și statisticu alu Romaniei,” copriindu descrierea a 20,000 nume proprii teritoriale și anume: Muntii, delurile, magurele, etc. precedatu de geografi'a și statistic'a țierei, de Demetrie Frundiescu, referentu statisticu în ministeriulu de interne. — Aprobatu de ministeriele de interne și instructiune, 34 cole. Bucuresci tipogr. Statului 1871.

Éta un'a d'în acele rare opere, cari se recomanda publiculu prin sine inșele. Lucrarea laborioș'a a d-lui Frundiescu, așdă de utile administratiunei publice, posteloru, și fi nu mai puciu utile și filologalu și istoriculu. — Pretiulu numai 5 lei nooi. — De vendiari 13 librării Sococu. — Vocabulariu complectu pentru operele lui Caiu Iuliu Cesare, prelucratu dupa G. Ch. Crusius, și inavutitu de Dr. Vasilie Clodariu, profesoru de limb'a elena și germana la gimnasiulu plenariu romanescu d'în Brasiovu, 40 cole 1 vol. Brasiovu, 1871. — Carte scolastica forte recomendabile.

Sciri electrice.

Constantinopolea, 8 ianuaru. Internatiunala'a a emissu una multime de agenti în orientu; acesti-a impartu proclamatiuni agitatorie și de alta natura. Auctoritatile veghieza a supr'a individiloru, pre cari i-a notatu consululu turcescu d'în Londonu; Greci'a cu osebite stă în grafi'a internatiunaliiloru, cari au innapaditu o cu totulu.

Brasiovu, 8. ian. La recercarea guvernului romanu, Bogati, adjutantele ex-principelui Cusa, fu arestatu.

London'a, 8. ian. Congressulu reuniuniloru industriale, cari stau în contactu cu internatiunala'a, s'a deschis. Programmulu congressului e urmatoriulu: Restringera tempului de lucru, a numerulu invetiaceiloru, a concurentiei esterne, a emigratiunii și a lucrului pentru cei incarcerati; mai departe programmulu statorcesce unu arbitriu între maiestri și lucratori, participarea la societatile montanistice și reprezentantia în parlamentu.

Aten'a, 8 ian. Regele nu voiesce să disolva camera, prin ce s'a esoperatu fusiunea ambeloru partite d'în camera, a lui Comondurosu cu a lui Bulgariu; cestu d'în urma e insarcinatu cu formarea noului cabinetu, care s'a formatu în modulu urmatoriulu: Bulgariu ministru de interne, Dracos de resbelu, Bouboulis de marina, Mauroim Chalopolos de finantie, Agamemnonu Metaras de justiti'a și Notaras ministru de cultu.

Prag'a, 9. ian. Rescriptulu imperatescu s'a aflatu asta-di pre strade culcatu în tina, d'în care cauza în publiculu mai luminatu domnesce iritatiune mare. Diuariulu „Bohemia” comunica, că guvernulu va aprecia protestele facute contr'a legii de urgentia, și o va introduce numai că mesure momentane contr'a abuzului cu mandatele.

Propriet., edit. și red. respundiet.: ALES. ROMANU.

Sifilitic'a și impotentia,

fia vechie seu de curundu nascute,

se voru trată dupa metodu homeopatiu de Dr. L. Ernst, Pest'a, strad'a idoliloru Nr. 6, etagiulu II., usi'a nr. 15. de la 2—6 ore dupa media-di.

Aceste morburu se trateza a dese ori în modulu celu mai usioru cu dose mari de iod și argintu vin, și acest'a se face numai spre ajungerea unui resultatu momentanu. Pacienti vindecati în modulu acesta-a voru cadé mai curundu seu mai tardu în morburile cele mai infricosiate, încatu înca în aduncele betranetie voru avé, dorere, a suferi greu de consecințele acestei tratări usiore și superficiale. Scutu contr'a acestoru felu de pericole ofera metodu de tratere homeopaticu, care, precum este cunoscutu, nu numai că vindeca dorerele cele mai învechite, ci efectulu lui este așd de binefacutoriulu, încatu nu lasa nice cea mai mica temere de urmări rele. Diet'a ce se va prescrie este simpla și usioru de ținutu.

(8—12)